

Marktconsultatie

Urinecontroles

ten behoeve van de Dienst Justitiële Inrichtingen

Kenmerk: IUC/DJI/IENEA/JvH/2023-2

Datum: 02-02-2023

Inleiding

Deze consultatie is door het Inkoop Uitvoeringscentrum Dienst Justitiële Inrichtingen (IUC DJI) opgesteld om (meer) informatie te verkrijgen met betrekking tot methodes voor het controleren op het gebruik van gedrag beïnvloedende middelen ten behoeve van de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI), als voorbereiding voor een mogelijk op te starten (Europese) aanbesteding.

De organisatie

DJI is met zo'n 15.000 medewerkers namens de Minister van Justitie en Veiligheid verantwoordelijk voor de uitvoering van rechtsstraffen. En daarmee verantwoordelijk voor de dagelijkse verzorging van de volwassenen en jongeren in haar inrichtingen. We werken op vele manieren met hen samen aan de voorbereiding op hun terugkeer in de maatschappij. Zo dragen we bij aan de veiligheid van de samenleving. DJI'ers werken op 38 locaties. Jaarlijks stromen er ruim 37.000 nieuwe justitiabelen in. Meer informatie over DJI: <https://www.dji.nl>.

Behoefte

In de penitentiare inrichtingen wordt middels een drugsontmoedigingsbeleid een drugsvrije detentie nagestreefd. Er zijn verschillende manieren om te controleren of iemand alcohol, drugs of andere gedragsbeïnvloedende middelen heeft gebruikt.

De beginselenwetten, geldend voor de divisies (het gevangeniswezen, Jeugd, Forensische Zorg), schrijven voor dat de controle op basis van urine moet plaatsvinden. Vanuit de DJI organisatie groeit steeds meer de behoefte aan een andere wijze van controle op gedrag beïnvloedende middelen.

Met deze consultatie wil DJI zich oriënteren op welke mogelijkheden er in de markt zijn voor de controle op gedrag beïnvloedende middelen om nu en in de toekomst een goede en verantwoorde drugsvrije detentie te creëren.

Een uitgebreide omschrijving is in hoofdstuk 1 opgenomen.

Het doel van een consultatie is:

- meer inzicht verkrijgen in beschikbare ervaring en in het marktaanbod;
- een beeld te krijgen van visies, suggesties, ideeën en ontwikkelingen van marktpartijen en de markt;
- het vroegtijdig betrekken en interesseren van de marktpartijen in de mogelijke aanbesteding;
- te bepalen welke aanbestedingsstrategie het meest geschikt is voor het mogelijk aan te besteden onderwerp;
- het toetsen van eigen uitgangspunten, aannames, ideeën en oplossingsrichtingen.

De specifieke doelen die het Inkoop Uitvoeringscentrum Dienst Justitiële Inrichtingen (IUC DJI) wil bereiken met deze consultatie zijn opgenomen in hoofdstuk 1.

Van harte uitgenodigd

Iedere marktpartij die van mening is dat zij een bijdrage kan leveren aan de consultatie kan deelnemen. In de periode van 2 februari tot 10 maart 2023 zou het IUC DJI graag van uw kennis en ervaring gebruik willen maken.

De vragen die het IUC DJI heeft zijn opgenomen in hoofdstuk 3. Wij kijken uit naar uw input!

Opbouw van dit document:

Hoofdstuk 1: beschrijft de consultatie.
Hoofdstuk 2: bevat informatie en indieningsinstructies omtrent de consultatieprocedure.
Hoofdstuk 3: de consultatievragen.
Bijlage A: uitgangspunten en randvoorwaarden consultatie.

1. De consultatie

Aanleiding en achtergrond

In de inrichtingen van DJI wordt middels een drugsontmoedigingsbeleid een drugsvrije detentie nagestreefd. Dit beleid ontmoedigt het binnensmokkelen, het gebruik en de handel in drugs in de inrichting door middel van controle en sanctionering. Voor het controleren op drugsgebruik worden urinecontroles gebruikt. Het juridische kader voor deze urinecontroles is gelegen in de Penitentiaire Beginselenwet, Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen, Beginselenwet verpleging ter beschikkinggestelden en de Regeling Urinecontrole penitentiaire inrichtingen.

Om te controleren of door justitiabelen gedragsbeïnvloedende middelen worden gebruikt, worden steekproefsgewijs bij alle justitiabelen urinecontroles afgenomen. De directeur van een justitiële inrichting kan justitiabelen verplichten tot het meewerken aan een urinecontrole. Veelal gebeurt dit indien er sprake is van een beslissing tot overplaatsing, of het verlenen van verlof en indien dit van belang is in het kader van het handhaven van de orde of de veiligheid van de inrichting.

Urinecontrole wordt vaak ook in de volgende gevallen standaard voorgeschreven:

- 1) bij binnenkomst in de inrichting;
- 2) bij terugkomst in de inrichting na ongebeleid verlof;
- 3) bij het vermoeden van gebruik; hierop volgt standaard een vervolg-urinecontrole;
- 4) na (relationeel) bezoek zonder toezicht;
- 5) bij het doorleiden van verslaafde gedetineerden naar vervolgvoorzieningen (bijvoorbeeld verslavingskliniek).

De huidige raamovereenkomst voor urinecontroles eindigt 31 maart 2024.

Dienstverlening

De huidige dienstverlening van urinecontroles ziet er op hoofdlijnen als volgt uit:

- Het uitvoeren van screenings, herhalingsonderzoeken, bevestigingsonderzoeken en bijbehorend advies en interpretatie van de uitslag op urinemonsters;
- Het leveren van alle media die benodigd zijn voor urinecontroles en laboratoriumonderzoeken (zoals, echter niet gelimiteerd tot, urineverdeelsystemen (bestaande uit buisjes en opvangbak/-beker), buisjes, labels, stickers, verzegeling t.b.v. de buisjes, aanvraagformulieren, verzendmateriaal (verzendkoffers, transportbakken, enveloppen, etc.) en het ophalen van de afgenomen urinemonsters en monsters;
- Het uitvoeren van laboratoriumonderzoeken op vaste en/of vloeistoffen met als doel de chemische samenstelling vast te stellen inclusief de uitslag en eventuele interpretatie daarvan en deskundig advies daarop.

Doelen consultatie

DJI wil u graag enkele vragen voorleggen die betrekking hebben op de onderstaande onderwerpen.

- Methoden van afnemen;
- Ontwikkelingen drugs;
- Technische ontwikkelingen;
- Betrouwbaarheid & mogelijkheden herhalingsonderzoek;
- Aanverwante dienstverlening;
- Kennisdeling en innovatie;
- Logistiek;
- Maatschappelijk verantwoord inkopen.

DJI wil gedurende deze marktconsultatie verkennen welke passende oplossingen er zijn om vervolgens te bekijken welke strategie het beste aansluit binnen kaders en randvoorwaarden van de organisatie.

2. Procedure consultatie

Door deelname aan deze consultatie gaat u onvoorwaardelijk akkoord met de uitgangspunten en randvoorwaarden zoals opgenomen in bijlage A.

2.1 Planning

Voor deze consultatie houdt het IUC DJI onderstaande planning aan:

Activiteit	Uiterlijke datum
Versturen consultatie	2 februari 2023
Uiterste datum voor het indienen van vragen	15 februari 2023, vóór 23.59u
Beantwoordingen van vragen (nota van inlichtingen)	24 februari 2023
Uiterste datum indienen reactie consultatie	10 maart 2023
Planning gesprekken*	Na 10 maart 2023

* deelnemers worden vroegtijdig geïnformeerd over onder meer de inhoud, plaats, datum en tijd.

Aan bovenstaande planning kunt u geen rechten ontleen. Het IUC DJI kan deze planning tussentijds aanpassen indien daar aanleiding toe bestaat. De planning is derhalve indicatief, waarbij de zorg in acht wordt genomen om de planning aan te houden.

2.2 Inlichtingen

Indien het consultatiedocument leidt tot vragen en/of onduidelijkheid wordt u de gelegenheid gegeven om vragen te stellen. Uw vragen en/of opmerkingen kunt u uiterlijk op de in de planning opgenomen datum via de 'Berichtenmodule' in onderhavig onderwerp op TenderNed indienen.

Uiterlijk op de in de planning opgenomen datum zal de nota van inlichtingen met de beantwoording op de vragen gepubliceerd worden op www.tenderned.nl. De ingediende vragen worden door het IUC DJI geanonimiseerd opgenomen in de nota van inlichtingen.

De contactpersoon bij het IUC DJI is dhr. J. van Holsteyn, correspondentie vindt plaats via de 'Berichtenmodule' van TenderNed.

2.3 Indienen reactie consultatie

Deelnemers worden gevraagd de antwoorden op de in hoofdstuk 3 opgenomen vragen in te dienen op TenderNed via de 'Berichtenmodule'. U wordt verzocht uw reactie uiterlijk op de in de planning opgenomen datum in te dienen. U kunt hiervoor bijlage 2 (Antwoordenformulier) gebruiken.

Naar aanleiding van de ingediende reacties houdt het IUC DJI de optie open om deelnemers uit te nodigen om (mondeling) een aanvullende toelichting te geven op de door hun ingestuurde informatie. Dit kan middels (digitale) individuele gesprekken in de vorm van een presentatie en/of aanvullende vragen.

Het IUC DJI is uitdrukkelijk niet verplicht iedere deelnemer voor een nadere toelichting uit te nodigen, dan wel een opgaaf van redenen te geven waarom een partij wel of niet is geselecteerd.

2.4 Afronden consultatie

Van de binnengekomen input wordt een geanonimiseerd verslag opgesteld. Het verslag bevat de conclusies zoals deze door IUC DJI zijn verwoord en betreft een weergave van conclusies van het projectteam. Commercieel gevoelige informatie zal niet worden opgenomen. De inhoud zal niet in concept worden afgestemd met de deelnemers. In het geval DJI besluit over te gaan tot het opstarten van een Europese Aanbesteding zal het verslag worden toegevoegd aan de uiteindelijke Europese aanbesteding. Door in te schrijven op deze marktconsultatie gaat u hiermee akkoord.

3. Vragen

Nr.	Vraag
1.	<u>Alternatieven</u> In de huidige situatie maakt DJI gebruik van urinecontroles. DJI wil graag weten of er andere, minder belastende methodes (die minder inbreuk doen op de lichamelijke integriteit) zijn om gedragsbeïnvloedende middelen te detecteren bij justitiabelen. Hierbij zijn de volgende punten van belang: • De betrouwbaarheid per geteste stof en van de methode (belangrijk ook omdat we op basis hiervan straffen en maatregelen opleggen); • Mate van inbreuk op integriteit; • Mate waarin gefraudeerd kan worden; • De benodigde personele inzet; • Tijd die zit tussen afname en uitkomst; • Alleen aanwezigheid van gevonden stof of ook score, zodat afbouw of toename in gebruik kan worden gemonitord; • Hoe lang kan een gedragsbeïnvloedend middel getest/gedetectedeerd worden middels een lichaamseigen stof (speeksel minder lang dan urine of haar); • Hoe lang kunnen de monsters bewaard worden (gedetineerden hebben recht op het aanvragen van een bevestigingsonderzoek binnen 2 weken na de eerste urinecontrole). Biedt uw organisatie een soortgelijke test en zo ja, kunt u toelichting geven met bovengenoemde punten in ogenschouw?
2.	<u>Ontwikkeling</u> De volgende middelen dienen minimaal te worden geanalyseerd/onderzocht: - Amfetaminen - MDMA - 4-FA - Cocaïne - Opiaten - THC - Synthetische cannabinoïden - Kreatinine - Benzodiazepinen - Barbituraten - Methadon - Alcohol/Ethanol - Ketamine - Anabolen - Psilocine 2.1 Kunt u deze middelen detecteren doormiddel van urinecontrole of alternatieve methoden? 2.2 Welke synthetische cannabinoïden (zoals spice) kunt u op dit moment detecteren? 2.3 Er kan echter gedurende de overeenkomst de behoefte ontstaan om nieuwe onbekende gedragsbeïnvloedende middelen toe te voegen aan deze lijst. Is dit mogelijk binnen uw organisatie en wat is hierbij van belang om dit op te kunnen nemen? 2.4 Hoe zorgt uw organisatie ervoor om up-to-date te blijven welke middelen in omloop zijn waardoor snel ingespeeld wordt op nieuwe/onbekende gedragsbeïnvloedende middelen, zodat daar op korte termijn getest kan

	worden?
3.	<u>Informatie</u> Bij collega's van DJI, op diverse locaties in het land, is er de behoefte aan voorlichting, ondermeer over de wijze van interpretatie van uitslagen, wijze van afname, symptomen die gepaard gaan met gebruik van verschillende soorten drugs, innovaties en ontwikkelingen op het gebied van drugs. Zou dit door u verzorgd kunnen worden en dus een onderdeel kunnen zijn van de aanbesteding? Waarom wel of waarom niet?
3.1	
3.2	Daarnaast is er de behoefte om informatie te verstrekken aan personeel en justitiabele drugsgebruikers over gedragingen en mogelijke risico's. Zou dit door u verzorgd kunnen worden? Kunt u de mogelijkheden beschrijven?
4.	<u>Logistiek</u> In hoofdstuk 1 is een korte beschrijving opgenomen van de huidige dienstverlening en een meer uitgebreidere versie in bijlage 1. Is deze werkwijze mogelijk voor u? Wat vormt een mogelijk knelpunt en waarom?
5.	<u>Logistiek</u> Het afgenomen Urinemonster zal worden verdeeld over een tweetal buisjes (A monster en B monster), die vervolgens door middel van bestickering worden voorzien van een unieke code. Daarnaast is er per monster een aanvraagformulier met dezelfde sticker en unieke code.
5.1	In de praktijk blijkt dat het niet altijd accuraat wordt ingevuld zodat een persoon meerdere dossiers kan hebben. Deze fouten willen we beperken. Idee is om alleen met het gedetineerden nummer (uniek nummer) te werken. Is dit mogelijk voor u?
5.2	Hoe zorgt u ervoor dat dit op een gebruiksvriendelijke manier plaatsvindt?
6.	<u>Maatschappelijk Verantwoord Inkopen</u> Met haar manier van inkopen van producten en diensten wil de DJI: • de gevolgen van klimaatverandering aanpakken; • de ontwikkeling naar een circulaire (duurzame) economie versnellen; • baankansen creëren voor mensen die minder makkelijk op de arbeidsmarkt komen; • i.s.m. marktpartijen kansen bieden aan justitiabelen met bijvoorbeeld het doel justitiabelen te helpen aan een baan na detentie. In relatie tot de aanbesteding (urinecontroles en/of alternatieven), ziet u kansen en/of mogelijkheden die hier een positieve bijdrage aan leveren (o.a. beperken van afval)? Zo ja welke?
7.	<u>Advies</u> Kunt u aangeven of u voornemens bent om in te schrijven en wat voor u als marktpartij belangrijk is in deze overweging? Hoe kan een Aanbestedende dienst het voor u, als mogelijke inschrijver, toegankelijk(er) maken? Welk advies wilt u de Aanbestedende dienst nog meegeven in haar voorbereiding van de Europese aanbesteding Urinecontroles?

Bijlage 1

Huidige situatie.

	Opdrachtnemer levert een DJI-breed uniform aanvraagformulier met minimaal de volgende gegevens/invulvelden: • De volledige naam en voorletters en het registratienummer van de justitiabele waarvan het Urinemonster en/of Monster afkomstig is* (in geen geval BSN-nummer); • Naam en adres Vestiging/Locatie Opdrachtgever (aanvrager); • Naam unit/afdeling van Vestiging/Locatie; • Afnamedatum en -tijdstip; • Aan te vragen Bepaling(en)/pakket(ten) alsmede gegevens over medicatiegebruik en relevante pathologie. • Soort onderzoek (Screening, Laboratoriumonderzoek van onbekende (drug)monsters). Ten behoeve van Herhalings- en Bevestigingsonderzoeken levert Opdrachtnemer een separaat DJI-breed uniform aanvraagformulier met minimaal de volgende gegevens/invulvelden: • De volledige naam en voorletters en het registratienummer van de justitiabele waarvan het Urinemonster en/of Monster afkomstig is* (in geen geval BSN-nummer); • Naam en adres Vestiging/Locatie Opdrachtgever (aanvrager); • Naam unit/afdeling van Vestiging/Locatie; • Code van de Screening waarop de aanvraag (Herhaling of Bevestiging) van toepassing is; • Afnamedatum van Urinemonster van de Screening.
	Het afgenomen Urinemonster zal worden verdeeld over een tweetal buisjes (A monster en B monster), die vervolgens door middel van bestickering worden voorzien van een unieke code.
	Opdrachtnemer levert Urineverdeelsystemen en ophaal-/verzendboxen (verzendkoffers/verzendbakken), waarmee het afgenomen Urinemonster door een justitiabele kan worden verdeeld over twee buisjes (A monster en B monster). Het Urineverdeelsysteem kan slechts eenmalig gebruikt worden. Dit ter voorkoming van fraude, (door bijvoorbeeld combinatie van diverse urines of bijvoorbeeld door vervuiling van de urine door andere stoffen/andere stof) die het resultaat van de test kunnen beïnvloeden. Tevens is het Urineverdeelsysteem hygiënisch in gebruik bij het verdelen van de Urine. De buisjes zijn van dien aard dat, dan wel vergezeld te gaan van verpakkingsmateriaal waarmee, de justitiabele deze na verdeling van het afgenomen Urinemonster over de buisjes (A monster en B monster) verzegeld kan afsluiten, of op andere wijze verzegeld kan aanbieden ter controle.
	Met betrekking tot Urinemonsters: Het eerste buisje (A monster), dat gebruikt wordt voor de Screening en eventueel Bevestigingsonderzoek wordt twee weken (14 kalenderdagen) na ophaaldatum bij en door de Opdrachtnemer bewaard. Het tweede buisje (B monster), dat gebruikt wordt bij een eventueel Herhalingsonderzoek, wordt twee weken (14 kalenderdagen) (afgesloten) na ophaaldatum bij en door de Opdrachtnemer bewaard.

	De uitslag van een Screening wordt binnen 24 uur, nadat Opdrachtnemer het Urinemonster heeft opgehaald bij Opdrachtgever, doorgegeven aan Opdrachtgever.
	Opdrachtnemer haalt de Urinemonsters en/of Monsters op bij Opdrachtgever. Het aantal ophaaldagen per Locatie en/of Vestiging is drie.
	De uitslag van een Herhalingsonderzoek wordt binnen 24 uur, nadat Opdrachtgever dit heeft aangevraagd bij Opdrachtnemer, doorgegeven aan Opdrachtgever. De uitslag van een Bevestigingsonderzoek wordt binnen 3 Werkdagen na aanvraag aan Opdrachtgever bekend gemaakt.
	Opdrachtnemer voert een Bevestigingsonderzoek uit middels een andere methodiek dan is gebruikt voor de Screening en/of het Herhalingsonderzoek.
	Opdrachtnemer levert binnen 1 week, nadat de bestelopdracht is geplaatst, de gevraagde Media (zoals, echter niet gelimiteerd tot, Urineverdeelsystemen, buisjes, labels, stickers, verzegeling t.b.v. de buisjes, aanvraagformulieren, verzendmateriaal (verzendkoffers, transportbakken, enveloppen, etc.) op desbetreffende Locatie.
	Opdrachtnemer beschikt over apart, alleen voor DJI medewerkers toegankelijk portaal waarop de DJI Locaties kunnen inloggen voor het inzien van de uitslag van de afgenomen Urinecontroles en waarbij tevens de historie (vanaf aanvang van de Overeenkomst) kan worden gezien, met inachtneming van het bepaalde in de Wet bescherming persoonsgegevens, waaronder dat persoonsgegevens uitsluitend worden verwerkt binnen de kaders van de privacywetgeving.
	Opdrachtnemer zorgt voor adequaat beheer, opslag, logistiek en bewaring van de Urinemonsters en Monsters, waarbij de kwaliteit van de Urinemonsters en Monsters geborgd blijft. Opdrachtnemer bewaart de Urinemonsters in een voor onbevoegden niet toegankelijke koelkast of diepvries.